

Lähdeluettelo

Johdanto

- International Federation of Nurse Anesthetists (IFNA) 2016. *Code of Ethics, Standards of Practice, Monitoring, and Education*.
<https://ifna.site/app/uploads/2017/06/IFNA-Booklet-HD.pdf>

Pre-, intra- ja post-operatiivinen vaihe

- International Council of Nurses (ICN) 2021. *Guidelines on Advanced Practice Nursing – Nurse Anesthetists*.
https://www.icn.ch/sites/default/files/2023-06/ICN_Nurse-Anaesthetist-Report_EN_WEB.pdf

Hätätilanteet

- Duodecim 2021. *Käypä hoito -suositus: Elvytys*.
<https://www.kaypahoito.fi/hoi17010>
- European Resuscitation Council (ERC) 2025. *Guidelines 2025*.
<https://www.erc.edu/science-research/guidelines/guidelines-2025/guidelines-2025-english/>
- Suomen Anestesiologiyhdistys 2023. *Toimintakortit*.
<https://say.fi/palvelut/toimintakortit>
- World Health Organization (WHO) 2009. *Surgical Safety Checklist*.
<https://www.who.int/teams/integrated-health-services/patient-safety/research/safe-surgery>

Kivun hoito

- Duodecim 2017. *Käypä hoito -suositus: Kipu*.
<https://www.kaypahoito.fi/hoi50103#s24>
- Suomen Kivuntutkimusyhdistys 2025. *Materiaalit*.
<https://www.skty.org/materiaalit/>

Taloudellisuus ja kestävä kehitys

- International Federation of Nurse Anesthetists (IFNA) 2016. *Code of Ethics, Standards of Practice, Monitoring, and Education*.
<https://ifna.site/app/uploads/2017/06/IFNA-Booklet-HD.pdf>

Potilasturvallisuus

- Duodecim 2023. *Parempaa hoitoa, vähemmän haittatapahtumia – Suomen Sairaanhoitajien ammatilliset työkalut Hoitotyön tietokannassa*.

<https://www.duodecim.fi/2023/05/17/parempaa-hoitoa-vahemman-haittatapahtumia-suomen-sairaanhoitajien-ammattilliset-tyokalut-hoitotyön-tietokannassa/>

- European Operating Room Nurses Association (EORNA) 2025. *Common Core Curriculum for Perioperative Nursing, 3rd Edition 2019*.
<https://eorna.eu/wp-content/uploads/2020/09/EORNA-Common-Core-Curriculum-for-Perioperative-Nursing-Third-Edition-2019.pdf>
- Hoitotyön tutkimussäätiö (Hotus) 2025. *Näyttöön perustuva terveydenhuolto*.
<https://hotus.fi/nayttoon-perustuva-terveydenhuolto/>
- International Federation of Nurse Anesthetists (IFNA) 2016. *Code of Ethics, Standards of Practice, Monitoring, and Education*.
<https://ifna.site/app/uploads/2017/06/IFNA-Booklet-HD.pdf>
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992).
<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1992/785>
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023).
<https://www.finlex.fi/eli/sd/2023/703/>
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (784/2021).
<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saadostyokoelma/2021/784>
- Nordic Council of Ministers 2024. *A Nordic Framework for Patient Safety Knowledge and Skills*.
<https://norden.diva-portal.org/smash/get/diva2:1914289/FULLTEXT01.pdf>
- Sosiaali- ja terveysministeriö (STM) 2025. *Asiakas- ja potilasturvallisuus*.
<https://stm.fi/asiakas-ja-potilasturvallisuus>
- Sosiaali- ja terveysministeriö 2022. *Asiakas- ja potilasturvallisuusstrategia ja toimeenpanosuunnitelma 2022–2026*.
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/6d067eda-4c19-4390-9829-73b17a1037ca/content>
- Sosiaali- ja terveysalan valvonta- ja lupavirasto 2025. *Potilas- ja asiakastietojen ja henkilötietojen käsittely*.
<https://valvira.fi/sosiaali-ja-terveydenhuolto/potilas-ja-asiakastietojen-ja-henkilotietojen-kasittely>

Aseptiikka

- Anttila, J., Kanerva, M., Kuronen, M., Kurvinen, T., Lyytikäinen, O., Rantala, A., Vuento, R. & Ylipalosaari, P. 2018 (toim.). *Hoitoon liittyvien infektioiden torjunta*.

Osa II Hyvä hoitokäytäntö ja varotoimet, Osa III Leikkaustoimintaan liittyvien infektioiden torjunta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992).
<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/1992/785>
- Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (559/1994).
<https://www.finlex.fi/eli?uri=http://data.finlex.fi/eli/sd/1994/559/ajantasa/2024-03-22/fin>

Tietojärjestelmät, kirjaaminen ja raportointi

- American Society of Anaesthesiologists (ASA) 2023. *Statement on Documentation of Anaesthesia Care.*
<https://www.asahq.org/standards-and-practice-parameters/statement-on-documentation-of-anesthesia-care>
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023).
<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2023/703>

Lääkinnälliset laitteet

- Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus 2024. *Laitevastuuhenkilön yleinen toimenkuva.*
https://pakes.pohjanmaanhyvinvointi.fi/wp-content/uploads/sites/3/2024/04/Laitevastuuhenkilön-yleinen-toimenkuva_9.4.2024_f.pdf
- EU:n yleinen tietosuoja-asetus (GDPR) 2016/679.
<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj/fin>
- Fimea 2025. *Ammattimainen käyttäjä.*
https://fimea.fi/laakinnalliset_laitteet/vaatimukset-ammattimaisille-kayttajille/ammattimainen-kayttaja
- Fimea 2025. *Ilmoita vaaratilanteesta.*
https://fimea.fi/laakinnalliset_laitteet/ilmoita-vaaratilanteesta
- Fimea 2025. *Lääkinnällisiin laitteisiin liittyvä lainsäädäntö.*
https://fimea.fi/laakinnalliset_laitteet/laakinnallisiin-laitteisiin-liittyva-lainsaadanto
- Fimea 2025. *Mitä ovat lääkitinnälliset laitteet?*
https://fimea.fi/laakinnalliset_laitteet/mita-ovat-laakinnalliset-laitteet
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992).
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785>

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023).
<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2023/703>
- Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö 2024. *Lääkinnällisten laitteiden turvallinen käyttö – opas laiteosaamisen varmentamiseen*.
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165413/STM_2024_3_J.pdf
- Tekoälyasetus (EU) 2024/1689.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:32024R1689>
- Tietosuojalaki (1050/2018).
<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20181050>

Eettisyys

- International Federation of Nurse Anesthetists (IFNA) 2016. *Code of Ethics, Standards of Practice, Monitoring, and Education*.
<https://ifna.site/app/uploads/2017/06/IFNA-Booklet-HD.pdf>

Yhteiskunta ja anestesiahoitaja

- International Federation of Nurse Anesthetists (IFNA) 2017. *Standards of Practice, Monitoring and Education*.
<https://ifna.site/app/uploads/2017/06/IFNA-Booklet-HD.pdf>

Heräämöhoidotyö

- Hoitotyön tutkimussäätiö 2024. *Käsikirja potilaan heräämövaiheen hoidosta ja turvallisesta siirrosta jatkohoitoon*.
<https://hotus.fi/wp-content/uploads/2025/02/hotus-heraamokasikirja-web-01022025.pdf>